

AKŞAM VAKTİ DÜNYA

Christopher William Bradshaw-Isherwood (26 Ağustos 1904 – 4 Ocak 1986) Cheshire’da (İngiltere) doğdu. On yaşında babasını kaybetti. Küçük yaştan itibaren yazma denemeleri yapmaya başladı. 1929-1933 yıllarını, genç yaşta keşfettiği eşcinselliğini daha özgürce yaşayabilmek için o dönem eşcinsel altkültürüyle ünlü Berlin’de geçirdi. Bu yıllarda yaşadıklarını *Hoşça Kal Berlin* ve *Mr. Norris Aktarma Yapıyor* adlı eserlerinde romanlaştırdı. 1938’de W. H. Auden’la Çin’e seyahat etti. Daha sonra kısa sürelerle Hollanda, Danimarka, İspanya ve Portekiz’de bulunan Isherwood, 1939’da, hayatının sonuna dek yaşayacağı ABD’ye yerleşti. Burada Hollywood için dönem dönem senaryo yazarlığı yaptı, Hinduizm’le yakından ilgilendi ve bazı önemli Hindu metinlerinin İngilizceye çevrilmesi üzerinde çalıştı. 1986’da California’da öldü.

Isherwood’un en ünlü romanlarından *Hoşça Kal Berlin*, *I am a Camera* adıyla 1951’de tiyatroya, 1955’te sinemaya uyarlandı. Oyundan uyarlanan 1966 tarihli Broadway müzikali *Cabaret* büyük bir başarı sağladı, 1972’de aynı isimli bir sinema uyarlaması çekildi. Yazarın bir diğer ünlü romanı *Tek Başına Bir Adam* ise 2009’da sinemaya uyarlandı.

Isherwood’un romanları, hayat hikâyesiyle ayrılmaz bir bütün oluşturur. Romanlarının hemen hepsi yazarla aynı adı taşıyan ya da onunla birçok yönden benzerlikler taşıyan bir anlatıcı aracılığıyla aktarılır. Kısa sahnelerden oluşan, hızlı tempolu, olayların kenarında duran bir “göz”ün bakışının egemen olduğu sinematografik üslubu, Isherwood’un romancılığının en önemli teknik özelliğidir.

Başlıca kitapları:

Roman: *Mr. Norris Changes Trains*, 1935 (*Mr. Norris Aktarma Yapıyor*; YKY, 2014) *Goodbye to Berlin*, 1939 (*Hoşça Kal Berlin*; YKY, 2012); *Prater Violet*, 1945 (*Prater’in Menekşesi*; YKY, 2016); *Down There On A Visit*, 1962 (*Gelip Geçerken*; YKY, 2017); *A Single Man*, 1964 (*Tek Başına Bir Adam*; YKY, 2012).
Oyun: *The Dog Beneath the Skin*, 1935 (W. H. Auden’la birlikte); *The Ascent of F6*, 1936 (W. H. Auden’la birlikte).

Gezi: *Journey to a War*, 1939 (W. H. Auden’la birlikte).

Otobiyografi: *Christopher and His Kind*, 1976.

Seda Çıngay Mellor 1973 yılında Ankara’da doğdu. Ankara Atatürk Anadolu Lisesi’ni ve ODTÜ Ekonomi bölümünü bitirdikten sonra uzun süre özel sektörde çeşitli görevlerde çalıştı. 2008 yılından beri kitap çeviriyor. *Ben*, *Kirke*, *Akhilleus’un Şarkısı* ve Ali Smith’in *Mevsimler Dörtlemesi* de aralarında olmak üzere geniş bir yelpazede yüzden fazla çevirisi var.

Christopher Isherwood'un
YKY'deki kitapları

Hoşça Kal Berlin (2012)
Tek Başına Bir Adam (2012)
Mr. Norris Aktarma Yapıyor (2014)
Prater'in Menekşesi (2016)
Gelip Geçerken (2017)
Abide (2025)
Nehir Kıyısında Bir Buluşma (2026)
Akşam Vakti Dünya (2026)

CHRISTOPHER ISHERWOOD

Akşam Vakti Dünya

Roman

Çeviren
Seda Çingay Mellor



YAPI KREDİ YAYINLARI

Dodie ve Alec Beesley'e

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ KISIM

Bir Son • 9

İKİNCİ KISIM

Mektuplar ve Hayat • 55

ÜÇÜNCÜ KISIM

Bir Başlangıç • 263

BİRİNCİ KISIM
BİR SON

Parti o akşam Novotny’lerdeydi. Hollywood tepelerinin yukarılarında, on yedinci yüzyıl Amerikan stili akçaağaç mobilyalarıyla, pirinç gemi aksamından süslemeleriyle ve muslin perdeleriyle sözle tarif edilemeyecek denli şirin, eksiksiz bir çiftlik evinde oturuyorlardı. Ev bir mağazadan hazır döşenmiş olarak teslim edilmiş benziyordu ve insan, ödemeler zamanında yapılmadığı takdirde günün birinde birtakım adamların gelip evi, Mrs. Novotny’yi, üç çocuğu, iki arabayı ve cocker spaniel cinsi köpeği olduğu gibi bir kamyonla yükleyeceğini tahayyül edebiliyordu. Jane’le benim misafirliğe gittiğimiz evlerin çoğu böyleydi.

Vakit epeyce ilerlemişti ve birkaç kişi sarhoştı; kötü bir şey yapmıyorlardı, sadece gürültücü, övünge ve boğuk sesliydi. Ben yarı sarhoştum, bu da benim için en iyiydi. Ayık olduğum takdirde surat asardım. İçmeye devam edecek olursam da çirkinleşmeye ve sonradan utanmama yol açacak bir şeyler söylemeye meyledecek ya da uyuyakalıp horlayacaktım. Jane bu konuda endişelenirdi hep ama parti bitmeden oradan ayrılmaya da bir türlü yanaşmazdı. Bazen bana, “Madem bu kadar sıkıldın, kıymeti kendinden menkul bir şehit gibi somurtup duracağın yerde niye defolup eve gitmiyorsun?” diye fısıldardı öfkeyle. “Neden? Senin yapmayacağın bir şey yapacağımdan mı korkuyorsun yoksa?” Cevap vermeden gülümsemekle yetinirdim. Kendini tam olarak böyle hissetmesini istiyordum: Benden emin olamamasını ve suçlulukla saldırganlaşmasını. Ona misilleme yapmanın başka yolunu bilmiyordum çünkü.

O anda, salonun kalabalık olmayan ucunda tek başımaydım. Karşı duvardaki bir ayna, dünyanın gözüne nasıl görüldüğümü gösteriyordu bana. Yakışıklı denebilecek endişeli bir yüzü ve koyu renk, aşırı ifadeli gözleri olan, uzun boylu, sarışın, hem gencimsi hem de yaşlımsı bir adam, elinde kokteyl kadehiyle sahte bir çıkırlıkla bir kunduracı tezgâhının arasında duruyor. Yanağımın yanındaki duvara, içinde eğretiltiye yetişen pirinç bir gemi minyatürü asılıydı. Kalabalığa karışıp göze çarpmamaya, güneşle aydınlanan

yaprakların arasında hareketsiz dikilen bir zürafa misali görünmez olmaya çalışıyormuşum gibi görünüyordum.

Her zamanki çılgın kostümümü, sürdürdüğüm bu hayata itirazımın simgesini giymiştim: Beyaz smokin ceketi, kızıl bir papyon ve hareli kumaştan kuşağıma uyacak bir karanfil. Elizabeth beni görseydi, “Hayatım, ne kılığına girmiş oldun şimdi? Hayır söyleme. Dur da ben tahmin edeyim...” derdi. Bir açıdan, sanırım böyle giyiniyordum çünkü Elizabeth’in bunu eğlenceli bulacağını düşünüyordum. Buradaki hiç kimse, Jane bile şakayı anlamamıştı elbette; müzikal komedilerden fırlama Hollywood karakteri kılığım tamamen gözden kaçmıştı. Gerçi bir yandan, buradaki insanlar bunu neden fark edecekti ki? Beni sadece bu şekilde, her akşam her akşam Jane’in yanında evlerinin önünde boy gösteren bu halimle tanıyorlardı. (Akşamları asla evde baş başa kalmazdık, böyle bir şey düşünülemezdi bile.)

Kim olduğumu sorsaydınız, hemen hemen hepsi “Jane Monk’un kocası” diye cevap verir ve konuyu orada kapatırdı. Baştan beri, evvelsi sene California’ya geldiğimizden beri hep böyleydi bu. Sosyete sütunu yazarları bile benden eğlence çıkmayacağına, en iyisinin görmezden gelinmem olduğuna karar vermişlerdi. Ellerinden geldiği takdirde adımı doğrudan anmazlardı hiç ama bir yandan şu türden cümlelerle fıkırdarlardı: “Jane Monk (Mrs. Stephens), çarpıcı antika Brüksel dantelleriyle süslenmiş beyaz saten elbisesiyle (her zamanki gibi) muhteşem görünüyordu. Çift New York’tan Nassau’ya gitmiş, oradan da buraya gelmişler. Bir süreliğine yerleşmeyi düşünüyorlar. Jane’in bana anlattığına göre...” vesaire, vesaire. Jane buna bayılıyordu. Söylenenler ne kadar şirretçe dedikodu vasfında olursa olsun, kendisi hakkında konuşulmasından hiç bıkmıyor gibiydi. Hatta bir keresinde, Chasen’s’ta* bir adamın, “Valla soyadı keşiş anlamına geliyor olabilir ama kadının rahibelikle uzaktan yakından ilgisi yok birader” dediğinin duyulduğunu, bunu müthiş bir şaka kabul ederek anlatmıştı bana. Jane’in hâlâ büyüleyici derecede masum ve dokunaklı bulduğum taraflarından biriydi bu.

* 1936’da açılan ve özellikle Hollywood’un altın çağında çok meşhur ve popüler olan, Elizabeth Taylor, Alfred Hitchcock, Frank Sinatra ve Marilyn Monroe gibi ünlü isimlerin uğrak yeri, Oscar ödül törenlerini takip eden kutlama partilerinin düzenlendiği restoran. 1995’te kapanmıştır. (ç. n.)

Bana en yakın gruptan biri, “Burada Batı sahilinde durumdan hiç haberiniz yok” diye beyanda bulundu. “Şaşıyorum, oysa Doğu’da biz savaşa çoktan girdik gibi bir şey.” Başka biri, Başkan Franklin D. Roosevelt’in uygun bir bahane bulur bulmaz bizi de savaşa sokacağını söyleyerek ona katıldı. Londra bombardımanından,* Rommel’den,** Afrika’daki çarpışmalardan bahsedildi (Nisan 1941’deydik o sırada) ama bu meseleyi hiçbirinin pek umursamadığı anlaşılıyordu. Onları korkutan ve ilgilen-diren şeyler başkaydı. Sid Novotny senaryo yazarıydı, bu parti de stüdyonun Sid’in sözleşmesini uzatma konusunda gönülsüzlük gösterme ihtimaline karşı veriliyordu. Şeref misafiri olarak beklenen Alice Faye görünmemişti ama birkaç üst düzey yönetici, birkaç orta büyüklükte yıldız, bir sürü de genç aktris ve aktör buradaydı. Roy Griffin mesela.

Bir adam sohbeti bırakıp yanıma geldi. Son birkaç dakikadır, bunu yapmaya hazırlanmasını seyrediyordum. Akşamın daha erken saatlerinde tanıştırlılmıştık, yapımcı olduğunu biliyordum ama adını unutmuştum. Alabros tıraşlı saçları, temiz ve kıllı elleri, meraklı gözleri ve çok içten bir tavrı vardı.

“Ne diyeceğim Mr. Monk, burada olduğunuzu duyduğumdan beri sizinle görüşmek istediğimi biliyor musunuz? Bu akşam sizinle tanışmak epey heyecan verici oldu. Gerçekten. İster inanın ister inanmayın, eski, özgün Rydal’ın hayranlarından biriyim. Evet, bu ülkedeki ilk hayranlardan biri olduğumu düşünüyorum.”

Uygun düşecek bir ses çıkardım.

“Akşam Vakti Dünya. Tanrım, şahane kitaptır! Çağımızda yazılmış hakikaten şahane kitaplardan biri.” Yapımcı, bir kiliseye adım atıyormuşuz gibi sesini alçalttı. “Bir şey söyleyeyim mi size?” Yanlarından ayrıldığı gruba çabucak bir bakış attı, kulak kabartıp kabartmadıklarını kontrol etti. “O kitabın bir yerlerinde şahane bir film gizli. İnsanın aklını başından alacak bir film. Çoğu kişi göremez bunu. Ama ben görebiliyorum. Sizi temin ederim ki o film orada bir yerde... Kitabın haklarını alan oldu mu?”

* The Blitz. II. Dünya Savaşı’da 7 Eylül 1940 ile 11 Mayıs 1941 arasında Alman Hava Kuvvetleri’nin Birleşik Krallık’a düzenlediği bombardıman saldırıları. (ç. n.)

** II. Dünya Savaşı sırasında Alman Afrika Kolordu komutanı, Kuzey Afrika’da İngilizlere karşı kazandığı zaferler dolayısıyla Çöl Tilkisi lakabıyla anılan, Hitler’in kurmaylarından biri olan subay. (ç. n.)

“Sanmıyorum.” Odanın öbür ucundaki kalabalığa bakıyordum. Jane’in orada olmadığını o anda fark etmişim. “İlgileniyorsanız sizin için öğrenebilirim bunu.” Roy Griffin de orada değildi.

“Kesinlikle ilgileniyorum. Kesinlikle... Baksanıza, bir anlaşılmaya vardık diyelim, senaryonun yazılmasında bize yardımcı olmayı düşünür müydünüz?”

“Ben yazar değilim biliyorsunuz.” Jane barda olabilirdi tabii. Ya da belki Mrs. Novotny’yle birlikteydi, birtakım yeni giysileri hayranlıkla inceliyorlardı. Belki de Roy’un yanında değildi yani.

“Yazar değilsiniz, öyle mi Mr. Monk? Yapmayın ama, bu kadar alçakgönüllü olmayalım lütfen! *Toplu Öyküler*’e yazdığınız o önsöze ne demeli? Tekrar tekrar okuyorum onu. Çok güzel yazmışsınız. İncelikli. Duyarlı. Sizden başka kimse öyle yazamazdı. Başka kimse onu sizin kadar yakından tanı mıyordu.”

“Şey... Beğendiğinize sevindim ama...”

“Hem sinemada tecrübeniz olması da şart değil. Şöyle açıklayayım, size bir tür, nasıl desem, ee, sanatsal pusula olarak ihtiyaç duyacağız. Rydal’ın bize tuttuğu ışıktan uzaklaştığımızda bizi uyaracak biri. Bunu sizden başkası yapamaz. Baştan sona dek adımlarımızı büyük bir dikkatle atmak zorundayız. Bütün küçük ayrıntıları gözetmek zorundayız, yoksa yandığımızın resmidir. Elizabeth Rydal’ın yazdığı her kelimeyi kutsal kabul ediyorum. Kutsal. Şaka yapmıyorum. Bu filmi tam da onun isteyeceği gibi çekmek, o harika, kibar tarzı yakalamak ve film karelerine hap-sedip orada muhafaza etmek istiyorum, bilmem anlatabiliyor muyum...”

Onları bulmam gerek, dedim kendi kendime. Şimdi, derhal. Buna daha fazla katlanamayacağım. Bu defa kesinlikle bilmek zorundayım.

Yapımcının sesi yeniden kulaklarıma geldi: “... mesela bir ara bir öğle yemeği yesek? Mesela sizi hafta başında arasam nasıl olur?”

“Tamam.” Defterimden bir sayfa koparıp telefon numarasını çiziktirdim. Bir rakamı değiştirmiştim. Çok sevdiğim bir hiledir. İzinizi sürüp sonunda sizi bulmayı başarırlarsa, istemeden yanlış yazdığınızı iddia edebilirsiniz.

“Mrs. Monk da davetli elbette. Bize katılmaya tenezzül ederse.”

“Sorarım.” Kâğıdı eline tutuşturup tek bir kelime daha söylemesine meydan vermeden uzaklaştım.

Barın girişinde Mrs. Novotny'yle karşılaştım. Bavyera köylüsü kostümü ve şingirtılı bilezikleriyle bitkin bir şekilde neşeli ve şirin görünüyordu.

Uyuşuk vaziyette ona gülümsedim. (Jane bana kızdığında, “Can vermek üzere olan İsa gibi gülüyorsun” derdi.)

“Bu akşam gelebildiğinize hem Sid hem de ben çok sevindik. Jane o kadar eğlenceli biri ki. Kendisi de eğlenmeyi iyi biliyor. Partinin neşesi oluyor hep. Mutlulukla dolup taşan...”

“Evet” dedim.

“Müsaadenizle.” Bana bir kez daha gülümsedi, koluma hafifçe dokundu ve hevesle yeniden kalabalığa karıştı. Jane’in nerede olduğunu bilip bilmediğini sormaya hazırlanıyordum. Tamı tamına doğru ses tonunu, rahat ama o kadar da rahat olmayan tonu yakalamak öyle zordu ki. Denemediğim için memnun olmuştum.

Bara, salondan üç basamakla iniliyordu. Rengârenk şişelerden oluşan neşeli mihrabın etrafına düello tabancaları, gemi pusulaları, adam biçiminde bira sürahileri, kil pipolar ve Currier and Ives* resimleri dizilmişti, hava dumanla ve sohbetlerle yüklüydü. En üst basamakta durup aşağı baktım. Birkaç erkek beni tanıyıp başlarıyla selam verdi, ben de mukabele ettim ama onlara katılmamı hiçbirinin istemediğini gayet iyi biliyordum. Soğuk, bezgin, sıkıcı bir ukala: Onlara böyle görünüyordum kuşkusuz. Ya da kasıntı İngiliz aksanlı, Fransız Rivierası kökenli, İtalyan prensesler ve Fransız kontlar tanıyan, yarı Avrupalılaşmış, kendini beğenmiş bir hovarda. Her halükârda, altı aylık maaşını önceden harcadığın ve kimse mali durumunun iyi olmayabileceğinden kuşkulananın diye para harcamaya devam ettiğin endişeli sinema dünyasına ait olmayan bir yabancı. Ülserlerinde ve kaygılarında, ev taksitlerinde ve seçeneklerinde rolüm yoktu. Ön gösterimlerde ya da gösterim sonrası projeksiyon odasında yapılan değerlendirme toplantılarında ter dökmemiştım. Dolayısıyla bu insanlar beni düşündüklerinde alın teriyle kazanılmamış paramdan ötürü beni kıskanmakla kalmıyor, aynı zamanda erkeklere yakışmayan, sorumsuz özgürlüğüm dolayısıyla bana içerliyorlardı muhtemelen.

O anda, bir bataklığa saplanıp kalmış bir hayvan gibi feci bir böğürtüyle hepsini irkiltmeme ramak kaldı. İpe sapa gelmez konuş-

* 19. yüzyıl Amerikasındaki günlük hayatı, manzaraları ve tarihi olayları konu alan popüler taş baskı resimleriyle tanınan ünlü matbaacılık şirketi. (ç. n.)

malarla dolu bu yapmacık insanlar cangılına bir şekilde dalmıştım, şimdi de buradaydım işte, sefil kıskançlığımla çamurda çaresizce debeleniyor ve her hareketimde daha derine gömülüyordum. Kendime acımak gibi bir avuntum bile yoktu. Ne trajik bir durumdaydım ne de acınası, hayır, sadece perişan ve gülünçtüm. Bunu biliyordum ama yine de kendimi kurtaramıyordum. Bataklıktan çıkamıyordum. Elizabeth'i ve burada olsaydı ne söyleyeceğini düşünmeye çalıştım ama işe yaramadı. Elizabeth burada değildi. Yapayalnızdım. Çabalamaya ve batmaya devam etmek zorundaydım. Olacaklar üstünde herhangi bir kontrolüm yoktu artık.

Jane barda değildi. Roy Griffin de.

Basamaklardan uzaklaşıp kısa bir koridoru hızlı adımlarla geçtim, cam bir kapıyı açıp bahçeye çıktım. Dik yamaç iki sekiye ayrılmıştı, üst tarafta farekulağı kaplı bir çimenlik, aşağıda da böbrek biçimi küçük bir yüzme havuzu vardı. Havuzun suyu ısıtılıyordu herhalde çünkü sualtı lambalarının ışığında hafif hafif buharlar tütüyor, yeşile bürünmüş buğular ufka bir milyon kalitesiz nişan yüzüğü gibi yayılmış pırıldayan Los Angeles'ın ucuz ve şatafatlı, devasa gece manzarasının önünde tiyatro sahnesi dekoru gibi yükseliyordu.

Bahçede kimse yoktu.

Havuzun kenarına gelince durdum. Tertemizdi, yüzeyinde tek bir yaprak, karo kaplı zemininde tek bir kir zerresi yoktu. Steril, kalpsiz, nefret dolu, neon ışıklarından müteşekkil bir serap olan bu şehrin Tanrı cezasını versin! Yüzme havuzları kurusun. Işıkları ebediyen sönsün. Derin bir nefes alıyorum, başım dönüyor, yıldız yaseminlerin kokusu klor kokusuna karışmış.

Demek bu sefer de diğerleri gibi olacaktı. Onu bulmayı başaramayacaktım. Kesin olarak öğrenemeyecektim. Jane daha sonra rahat bir tavırla salona girecek, "Arabayla gezmeye gittik. Biraz temiz havaya ihtiyacım vardı" diyecekti gülümseyerek. Ya da sadece gülümseyecek ve açıklamada bulunmaya zahmet etmeyecekti. Roy da daha önceki bazı başka kişiler gibi rahat davranacak ya da belki utanacak ve benimle göz göze gelmekten kaçınarak sert bir içki isteyecekti. Ben Jane'e bakacaktım, o da doğruca bana bakacaktı ve söylenebilecek hiçbir şey olmayacaktı çünkü hiçbir şeyi ispat edemezdim.

Roy'la Jane muhtemelen arabayla tepelere çıkmışlardı. Liseli çocuklar gibi. Evvelsi gün bir başka partide bir adam, Mulholland

Drive’da arabasının lastiğinin patladığını anlatmıştı. Münasip miktarda ikaz öksürüğünün ardından, civarda park etmiş arabalardan birine yaklaşıp krikolarını  d n c almak istemiş ve bir çifti fena halde  rk tm ş. Oğlan on altı yaşlarındaymış, kızs a belki daha k     .  ırıl ıplaklarımış. “Vay anasını” demiş oğlan. “Polis geldi zannettim!” Hiç de mahcup bir halleri yokmuş... Jane bu hik yeye, “Güzel, aferin onlara!” diye yorum yapmıştı.

Birden elimin ve suyun büyülü ışığıyla yeşil yeşil parlayan kadehimin farkına vardım. Kadeh boştu, doldurulmak istiyordu. Doldurmak için içeri dönmek zorundaydım. Kendime cömert bir kadeh hazırlayıp bir yere oturacak ve Jane’i şüpheye yer bırakmayacak şekilde kısırmak için çok zekice bir tuzak tasarlayacaktım.

Ama bir dakika. Neydi o?

Uzaktaki evden gelen hafif sesler değil. Yamacın dört bir yanında cırlıdayan cırcırb cekleri değil. Kalbimin atışları değil.

İşte yeniden duyuldu. Epey yakındaydı.

Tabii ya! Bebekevinin tamamen unutmuştum.

Aslında  ocuklar için bir oyun eviydi bu, *Hansel ile Gretel*’deki cadının şekerleme evine benzeyecek şekilde inşa edilmışti, kıvrımlı sütunları çubuk şeker yerine geçiyordu, kiremitleri de karamela rengine boyanmıştı. Novotny’lerin     ocuğ  buraya hep birlikte sığışabilecek kadar küçüktü hâlâ; Mrs. Novotny bunu pazar günleri misafirlerine sergileyecek kadar şirin buluyordu. Kulübe sadece bir karaltı halinde seçiliyordu şimdi, havuzun kenarındaki zakkumların gölgesinde, geride duruyordu.

Kadehimi son derece yavaşça patika taşlarına bırakıp nefesimi tutarak, parmak u larıma basa basa kulübeye doğru gittim.

Hafif ama yanılğıya yer bırakmayacak sesler. Karanlığın içinde, hemen ayaklarımın dibinde.

Sonra baygın, nefes nefese bir fisiltıyla Jane’in sesi. “Roy!”

Hiç k pırdamadan orada durdum, yumruklarımı sıkmıştım. Ama sırtıyordum.

şüphelerin, korkulu beklentilerin, kuruntuların sonu gelmişti madem, o anda orada, akla sığmayan yalın gerçeğin gaddar varlığının içinde, hissedeceğimi hiçbir zaman düşünmediğim hislere kapılmıştım çünkü. şiddetli, neredeyse acı verici bir sevinç dalgası, neşe dolu bir rahatlama hissediyordum.

Yakalamıştım. Sonunda yakalamıştım onu.

İngiltere’de gittiğim ilk yatılı okulda kış akşamları bazen bütün ışıkları söndürüp kocaman binanın akla gelebilecek her yerine saklanarak saklambaç oynardık. Ebe olduğunuzda, nefesinizi tutup kulak kabartarak parmak uçlarınızda yürürdünüz, sonunda kulaklarınız öyle keskinleşirdi ki kilometreler boyunca çıkan her sesi duyabiliyormuşsunuz gibi gelirdi size. Ebe olmaktan hep nefret ederdim ama onları, karanlıkta sinsice bekleyen ve fısıldaşarak sizinle alay edenleri yakaladığınızı anladığınız sarhoş edici tek bir anın hatırına, bütün o gergin ve tekinsiz yalnızlığa katlanmaya değiyordu.

Kafamda komik bir düşünce belirdi: Neredeyse dört yıldır ebeyim. Ne kadar uzun bir saklambaç oyunu...

Tam ayağımın dibinde Jane kıkırdadı. “Roy... Hergelelik etme.”

O zaman, iki yanımdaki yumruklarım bekledikleri işaret buymuş gibi hızla havalandı ve bebekevinin çatısını döverek gök gürültüsü gibi sesler çıkardı.

Sonra hafif adımlarla ve bir katil kadar büyük bir süratle döndüm, gülerek havuzun yanındaki basamaklardan yukarı koştum, bir çiçek tarhının üstünden atladım, bir sıra çalılığın içinden paldır küldür geçerek araba yoluna çıktım. Neyse ki arabam, evin ön kapısından biraz uzağa park edilmişti. Çılgın gibi anahtarımı arandım, motoru çalıştırdım, roket gibi bir hızla geri geri çıktım, başka bir arabaya çarpıp muhtemelen çamurluklarını ezdim, öne fırladım, direksiyonu çevirdim ve oradan uzaklaştım.

Ondan sonra her şey çığırından çıktı. Araba benimle birlikte zincirlerini koparmışçasına ilerliyor, virajlarda kayarak cıyak cıyak bağırıyordu. Sol elim arabayı kıydan aşağı sürmek ve bir uçuşumda alev alev yanan bir enkaza çevirmek istiyordu ama sağ elim bunu reddediyordu ve daha kuvvetliydi. Sesim, Jane’e yapacağı şeylere dair çirkin, delice şeyler haykırıyordu. Zihnimse sakın ve tuhaf bir biçimde ilgisiz halde bir yerlerde oturuyor, bu gürültücü deli herife dair her türlü sorumluluğu reddediyor, sadece seyrediyor, dinliyor ve bundan sonra olacakları bekliyordu.

Derken kendimi evimizin üst katındaki yatak odasında buldum. Jane’in rujlarından birini ele geçirmiş, daha önce haykırarak söylediğim sözleri kocaman, kıpkırmızı harflerle duvarlara ve aynaya yazmıştım. Şimdi de ev yanıyormuş gibi bir aceleyle elime geçenleri bir bavula dolduruyordum. Kıyafet almak için dolaba soktuğum elim bir gece elbisesine dokundu, elbiseyi yakalayıp buruştur-

rak dışarı çıktı. Elbiseyi değil Jane'i öldürüyordum. "Karnını yar. Karnını boydan boya yar" diye söylenerek tıraş çantamda usturayı arandım. Çift yanlı bir bıçaktı, tutulması kolay değildi. Zapt edilmez bir öfkeyle elbiseye saldırırken başparmağımı çok derinden kestim. İpek kumaş şaşırtıcı derecede dayanıklıydı. Ama sonunda iş hal-loldu. Bir yandan ağlarken, kimseye bir zararı dokunmamış zavallı güzel şeyi, kesilmiş, kana bulanmış, parçalanmış halde bir köşeye attım. Ne korkunçtu! Kusacaktım. Kanayan başparmağım ağzımda, tökezleyerek banyoya koştum ve klozete ucu ucuna yetiştim.

Yıkıp temizlenince bavulumu almak için yatak odasına döndüm, dizlerim kesilmişti, titriyordum ve neredeyse ayılmıştım. İşte Elizabeth'in mektuplarını o zaman hatırladım. Çalışma odam adını verdiğim ama asla kullanmadığım odadaki çalışma masasının üstünde duran bir dosyadaydılar. Aylardır bakmamıştım o mektuplara. Onları Jane'le baş başa bırakamazdım. Jane mektupları yakabilirdi. Hatta onları okuyabilirdi. Artık her nereye gideceksem mektupları da yanıma almam gerekiyordu.

Ön kapıda durdum ve küçük nefret yuvamıza son bir defa bakmak için döndüm. Burayı şimdiye dek hiç adamakıllı görmemiştim belki de, Jane'e beslediğim hisler evi iki boyutlu, renksiz bir dekora çevirmişti adeta. Aslında ev, komedi konusunda hatırı sayılır imkânlar sağlıyordu. Süslü kirişleriyle, kıvrım kıvrım demir parmaklıklı, neşeli kuş ve çiçek desenleri resmedilmiş seramik basamaklı merdiveniyle hol Hollywood İspanyol tarzıydı. Yüzeyi son derece pahalı krem rengi mektup kâğıdına benzeyen duvarın epey yukarılarında, Kızılderili battaniyesi serili bir balkon vardı. Sesli olarak, "Romeo'yla Juliet" dedim. Sonra İtalyan işi oymalı sandığın üstünde bir kesekâğıdının içinde duran açılmamış viski şişesini fark ettim. Şişeyi aldım, kayrak taşı kaldırımdan arabaya koştum. Arkamda kapıyı aralık, bütün ışıkları yanar halde bırakmıştım.

Işıkları kapatılmış otel lobisinde sadece resepsiyon masası aydınlıktı. Burası şapel gibi sessiz ve sakindi, otel kâtibi iç mekân bitkilerinin kocaman ve uyuklu yapraklarının gölgelerinin arasında nöbet tutuyordu. Misafir kartını imzaladım, bir yandan da kendi kendime sık sık yaptığım gibi şöyle diyordum: Ne de olsa sanırım hakikaten varım ben. Her halükârda, tıpkı başka herkes gibi benim de bir adım var.

“Bizimle uzun süre mi kalacaksınız Mr. ...Monk?” diye sordu kâtip. İmzama bir an bakmıştı. Hali tavrı kusursuzdu, olması gerektiği gibi davranıyor ama ketum bir anlayış gösteriyordu. Ne düşündüğümü kelimesi kelimesine biliyordu sanki. Güven telkin eden gülümsemesi, *bize güvenebilirsiniz* der gibiydi. Kendiniz hakkında ne söylerseniz olduğu gibi kabul edeceğiz. Hakiki bir insan olduğunuzu varsayacağız. Tabiatı gereği bütün misafirlerimiz hakiki insanlardır.

“Henüz kesin plan yapmadım.” (Ama daha bunu söylerken, ne yapacağımı bir anda buldum.)

Kâtip hoş bir tavırla başını sallayıp bir deftere bir şey yazdı. Gecenin köründeki bu iş için, hareketli bir partiye gider gibi giymişti. Takım elbisesi, gömleği, kravatı ve dişleri tertemiz, lekesizdi; güneş yanığı yakışıklı yüzünde yorgunluktan eser yoktu. Nasıl oluyor da, diye sormak istedim ona, nasıl oluyor da saatler boyunca burada böyle tek başına sakın sakın oturabiliyorsun? Sırrın nedir? Gecede ikamet etmeyi nasıl öğrendin? Orada kalıp genç adamla konuşmayı, her şeyi bir doktora ya da rahibe anlatır gibi utanç duymadan, bahane uydurmadan olduğu gibi ona anlatmayı isterdim. Ama hamal bavulumla arkama dikilmişti bile, kâtip de “Dört altmış iki, efendim” diyordu. “Rahat edeceğinizi umarım.”

“Benim için bir telefon eder misiniz lütfen?” dedim. “Dolgelly, Pennsylvania’ya, şehirlerarası. Numarayı santralden almanız gerekecek. İsim Pennington, Miss Sarah Pennington. Eve de Tawelfan deniyor. T-a-w-e-l-f-a-n. Boundary Lane’de.”

“Elbette.” Kâtip bütün bunları not alıyordu. “İyi geceler Mr. Monk.”

Telefon çok çabuk, hamal beni odamda yalnız bıraktıktan sadece birkaç dakika sonra bağlandı.

“Buyurun Los Angeles. İstedığınız bağlantı kuruldu.”

“Alo...”

“Efendim?” Sarah’nın sesi hafif, endişeli ve yaşlı çıkıyordu. Onu gözümün önüne getirebiliyordum, saçları muhtemelen iki örgü halinde, şafağın grisi içinde uykusundan irkilerek uyanmış, bir felaket haberi alacağından korkuyor.

“Sarah Teyze benim, Stephen... Seni uyandırdım değil mi? Çok özür dilerim ama hemen haber vermek zorundaydım...”

“Stephen! Sen misin? Neredesin?”